

NOWOCZESNE CZYTELNICTWO

Republika Książki

Justyna Górską

www.tylkopolsku.pl

Niniejsza publikacja jest przeznaczona do nauki języka polskiego jako obcego na poziomie B2/B2+. Zawiera teksty do czytania i słuchania na temat bibliotek oraz czytelnictwa. Teksty są punktem wyjścia do zadań gramatycznych, leksykalnych oraz słowotwórczych (część z nich to zadania typu egzaminacyjnego). Publikacja została wzbogacona o propozycję zadania pisemnego i ustnego - wypowiedzi na temat zamieszczonego materiału graficznego. Z e-booka można korzystać pod okiem nauczyciela lub samodzielnie (dzięki załączonemu kluczowi odpowiedzi). Ten oraz inne e-booki można pobrać ze strony: <https://tylkopopolsku.pl/materialy-do-pobrania/>

Copyright © by Justyna Górską, 2025

www.tylkopopolsku.pl

Copyright ilustracje © canva.com

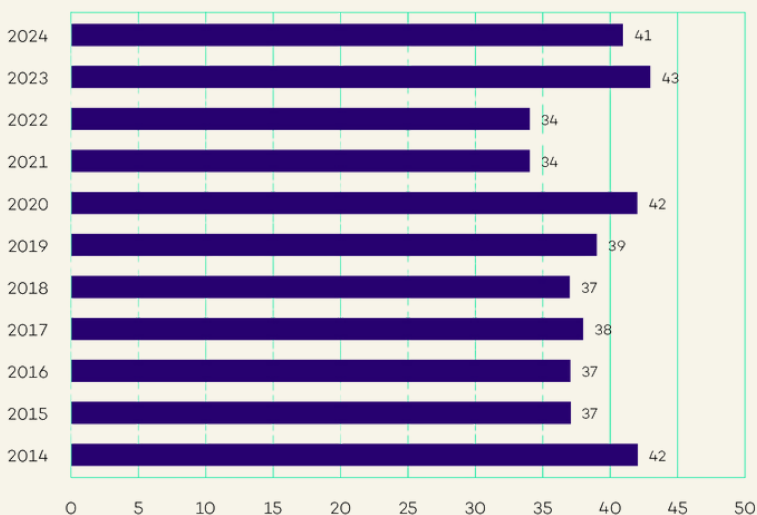
www.tylkopopolsku.pl
justyna.gorska@tylkopopolsku.pl

ZADANIE 1

ODPOWIEDZ NA PONIŻSZE PYTANIA:

1. Czy lubisz czytać książki?
2. Ile książek miesięcznie czytasz?
3. Wolisz kupować książki czy korzystać z bibliotek?
4. Czy często korzystasz z bibliotek?
5. Dlaczego tak/dlaczego nie?
6. Wolisz książkę w tradycyjnej formie czy elektronicznej?
7. Jaki jest Twój stosunek do e-booków?
8. Co sądzisz o stanie czytelnictwa w Polsce?
9. Jak to wygląda w Twoim kraju?

Czytanie książek w Polsce w latach 2014–2024 (w procentach)

<https://www.bn.org.pl/aktualnosci/5611-stan-czytelnictwa-ksiazek-w-polsce-w-2024-roku.html>

ZADANIE 2

POŚŁUCHAJ ROZMOWY NA TEMAT BIBLIOTEK CYFROWYCH I ZAZNACZ: TAK – GDY ZDANIE JEST ZGODNE Z TEKSTEM; NIE – GDY NIE JEST ZGODNE Z TEKSTEM, BI – GDY W TEKŚCIE NIE MA INFORMACJI NA TEN TEMAT.

		TAK	NIE	BI
0.	<i>O nowoczesnych bibliotekach jest mowa w audycji „Biblioteka naszej ery”.</i>		X	
1.	Ze zbiorów bibliotek cyfrowych można skorzystać tylko za pośrednictwem komputerów znajdujących się w siedzibach bibliotek stacjonarnych.			
2.	Coraz częściej biblioteki dysponują nowymi komputerami.			
3.	Procesy wypożyczania i katalogowania zbiorów są ulepszone.			
4.	Biblioteki cyfrowe zaczynają zastępować biblioteki stacjonarne.			
5.	Nowoczesna biblioteka współdziała z innymi tego typu ośrodkami.			
6.	Nowoczesna biblioteka wyrównuje szanse edukacyjne i ułatwia dostęp do swoich zbiorów.			
7.	Centrum NUKAT działa przy współpracy z Biblioteką Państwową w Warszawie.			

ZADANIE 3

POŚLUCHAJ JESZCZE RAZ NAGRANIA NA TEMAT NOWOCZESNYCH BIBLIOTEK I ZAZNACZ POPRAWNE ODPOWIEDZI ZGODNIE Z PRZYKŁADEM.

0. Jakie biblioteki możemy nazwać nowoczesnymi?

a) biblioteki stacjonarne

b) biblioteki wirtualne

c) biblioteki cyfrowe

1. Zbiory biblioteczne coraz częściej są:

a) digitalizowane

b) zapominane

c) powiększane

2. W ilu aspektach jest rozpatrywana nowoczesność bibliotek?

a) jednym

b) dwóch

c) trzech

3. Co wpływa na krótszy czas oczekiwania na wypożyczenie książki?

a) automatyzowanie magazynów

b) mniejsza ilość czytelników chcących wypożyczyć daną pozycję

c) zatrudnienie dodatkowych osób do obsługi magazynów

ZADANIE 4

PO PRZECZYTANIU TEKSTU ODPOWIEDZ NA PYTANIA,
UŻYWAJĄC SŁÓW Z NAWIASÓW ZGODNIE Z PRZYKŁADEM.

Obywatele Republiki Książki

Od zeszłego tygodnia mamy nową republikę – Republikę Książki. Powołali ją przedstawiciele środowisk twórczych podczas spotkania w Bibliotece Narodowej. „Wierzymy, że czytanie jest źródłem naszej wolności i niezależnego myślenia” – głosi manifest inicjatorów. – „Wierzymy, że czytanie stymuluje kreatywność i tworzy potencjał twórczy. Wierzymy, że czytanie włącza do wspólnoty znaczeń, budując i podtrzymując więzi w czasie i przestrzeni”. Obecna sytuacja jest niepokojąca – zaledwie 38 proc. rodaków przyznaje się do przeczytania przynajmniej jednej książki w roku (a to też tylko deklaracja!), zaś wydatki na zakup nowości w gospodarstwie domowym znalazły się na żenująco niskim poziomie i wynoszą 18 zł w skali roku.

Republika Książki jest swoistą koalicją, która chce doprowadzić do zmiany tych zawstydzających statystyk i zachęcać Polaków do czytania książek. Ostoją i zarazem symbolem Republiki będzie biblioteka, zwłaszcza ta w małym mieście i na wsi. Gminne biblioteki mają przekształcić się w nowoczesne centra dostępu do wiedzy i kultury (co już odbywa się od pewnego czasu w ramach ministerialnego programu Biblioteka+). Minister kultury obiecuje więcej pieniędzy na zakup nowości (od nowego roku ich ceny niestety wzrosną, ponieważ na książki zacznie obowiązywać VAT w wysokości 5-proc., który co prawda jest najniższy z możliwych podatków w Polsce).

Republikanie wierzą, że ta zmiana nie musi spowodować spadku czytelnictwa. Z kolei w minioną sobotę liderzy świata kultury, polityki i biznesu ogłosili projekt Paktu dla Kultury, w którym znalazła się m.in. sugestia, by na kulturę przeznaczyć 1 proc. budżetu. Dyskusję nad Paktem podsumuje zapowiadany Kongres Obywateli Kultury. Jest szansa, że Republika Książki nie będzie tylko Republiką Marzeń.

0. Jakie zdarzenie miało miejsce przed tygodniem?

(powołać, Książka, przedstawiciel)

...Przedstawiciele środowisk twórczych powołali Republikę Książki...

1. Ile osób przyznaje się do zakupu przynajmniej jednej książki rocznie?

(1/3, społeczeństwo, deklaruować)

.....

2. Jaki cel stawia przed sobą Republika Książki?

(zawstydzający, zachęcać, zmiany)

.....

3. Jaki może być niepożądany skutek wzrostu podatku VAT na książki?

(czytelnictwo, spadek)

.....

ZADANIE 5

POŁĄCZ SŁOWA, ABY OTRZYMAĆ POPRAWNE ZWIĄZKI WYRAZOWE.

stymulować

podtrzymywać

w skali

niski

zawstydzające

spadek

potencjał

powołać

roku

poziom

więzi

statystyki

twórczy

kreatywność

do życia

czytelnictwo

....stymulować kreatywność,.....

.....

.....

.....

ZADANIE 6

WYJAŚNIJ ZNACZENIE PODANYCH ZWIĄZKÓW WYRAZOWYCH.

statystyczny Polak –

żenująco niski poziom –

zawstydzające statystyki –

ostoja Republiki –

niepokojąca sytuacja –

swoista koalicja –

ZADANIE 7

UZUPEŁNIJ TABELKĘ ZGODNIE Z PODANYM PRZYKŁADEM.

czasownik	rzeczownik
manifestować	<i>manifest</i>
	inicjator
	stymulacja, stymulator
deklarować	
spadać	
czytać	
wydawać	
	obietnica
dyskutować	

ZADANIE 8

WYJAŚNIJ RÓŻNICĘ W PISOWNI (MAŁA/WIELKA LITERA).

republika / Republika Książki

.....

.....

ZADANIE 9

UZUPEŁNIJ ZDANIA ZGODNIE Z PRZYKŁADEM, ODWOŁUJĄC SIĘ DO TEKSTU.

0. Wydatki przeznaczone na zakup książek są na**żenująco**..... niskim poziomie.

1. może być skutkiem wzrostu podatku VAT na książki.

2. Republika Książki została przez przedstawicieli środowisk twórczych.

3. „Wierzmy, że czytanie stymuluje i tworzy potencjał”.

4. Niecałe 40% Polaków przeczytania przynajmniej jednej książki rocznie.

ZADANIE 10

ZAMIEŃ PODKREŚLONE SŁOWA SYNONIMAMI (JEŚLI TO KONIECZNE, TO ZMIEŃ FORMY WYRAZÓW) ZGODNIE Z PODANYM PRZYKŁADEM.

0. Twórcy Republiki Książki wierzą, że czytanie książek stymuluje kreatywność.

...*Twórcy Republiki Książki wierzą, że czytanie książek pobudza/zwiększa kreatywność...*

1. W swoim manifestie przedstawiciele środowisk twórczych twierdzą, że czytanie kształtuje niezależne myślenie.

.....

2. Niewiele ponad 1/3 społeczeństwa deklaruje przeczytanie przynajmniej jednej książki rocznie.

.....

3. Ostoja i symbolem Republiki ma być biblioteka.

4. Wydatki na nowości czytelnicze są na żenująco niskim poziomie i wynoszą ok. 18 zł w skali roku.

5. Od 1 stycznia 2011 roku zaczyna obowiązywać podwyższona stawka podatku od towarów i usług.

ZADANIE II

W PODANYM CIĄGU LITEROWYM ZNAJDŹ SŁOWA ZWIĄZANE Z TEKSTEM, A NASTĘPNIE UŁÓŻ Z NIMI PO JEDNYM ZDANIU.

K**ASTATYSTYKI**UREPUBLIKAIMANIFESTPOINICJATORIPOZIOMIDEKLARACJA

Przykład: Zeszłoroczne statystyki dotyczące wypadków samochodowych są zatrważające.

ZADANIE 12

PODAJ PO 5 ARGUMENTÓW ZA I PRZECIW CZYTANIU KSIĄŻEK. MOŻESZ POSIĘKOWAĆ SIĘ TEKSTEM:

ZA

1.
.....
2.
.....
3.
.....
4.
.....
5.
.....

PRZECIW

1.
.....
2.
.....
3.
.....
4.
.....
5.
.....

ZADANIE 13

NAPISZ ESEJ, W KTÓRYM USTOSUNKUJESZ SIĘ DO SŁÓW: „WIERZYM, ŻE CZYTANIE JEST ŹRÓDŁEM NASZEJ WOLNOŚCI I NIEZALEŻNEGO MYŚLENIA”. (250 SŁÓW)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

ZADANIE 14

NA PODSTAWIE PRZEDSTAWIONEGO MATERIAŁU WYPOWIEDZ
SIĘ NA TEMAT:

- WPŁYWU CZYTANIA KSIĄŻEK NA CHARAKTER I ZACHOWANIE CZŁOWIEKA
- NOWOCZESNEGO CZYTELNICTWA

*Kto czyta książki,
żyje podwójnie.*

Umberto Eco

Czytanie jest dla umysłu tym, czym gimnastyka dla ciała.

ODPOWIEDZI

ZADANIE 2

0. NIE, 1. NIE, 2. TAK, 3. TAK, 4. BI, 5. TAK, 6. TAK, 7. NIE

ZADANIE 3

0. c, 1. a, 2. c, 3. a

ZADANIE 4

0. Przedstawiciele środowisk twórczych powołali Republikę Książki.

1. Niewiele ponad $\frac{1}{3}$ społeczeństwa deklaruje zakup przynajmniej jednej książki rocznie.

2. Republika Książki chce zachęcić do zmiany zawstydzających statystyk.

3. Skutkiem wzrostu podatku VAT może być spadek czytelnictwa.

ZADANIE 5

stymulować kreatywność, podtrzymywać więzi, w skali roku, niski poziom, zawstydzające statystyki, spadek czytelnictwa, potencjał twórczy, powołać do życia

ZADANIE 6

statystyczny Polak – *przeciętny Polak, obraz Polaka stworzony na podstawie danych statystycznych*

żenująco niski poziom – *bardzo niski, nędzny, marny, zawstydzający rażący poziom*

zawstydzające statystyki – *kompromitujące, żałosne statystyki*

ostoją Republiki – *podstawa, opoka, fundament, na którym jest budowana Republika*

niepokojąca sytuacja – *alarmująca sytuacja; sygnał, że trzeba podjąć jakieś działania, mające na celu zmianę sytuacji*

swoista koalicja – *unikalna, specyficzna, swego rodzaju koalicja*

ZADANIE 7

manifest, inicjować, stymulować, deklaracja, spadek, czytelnictwo, wydatek, obiecywać, dyskusja

ZADANIE 8

republika – *rzeczownik pospolity, nazwy pospolite piszemy małą literą*

Republika Książki – *nazwa własna pisana wielką literą. W języku polskim wielką literą najczęściej piszemy wszystkie człony nazwy (w odróżnieniu od np. rosyjskiego, gdzie wielką literą zapisuje się najczęściej tylko pierwszy człon nazwy)*

ZADANIE 9

0. żenująco, 1. Spadek czytelnictwa, 2. powołana (do życia), 3. kreatywność, twórczy, 4. deklaruje

ZADANIE 10

0. pobudza/zwiększa, 1. apelu/odezwie, 2. składa deklarację/przyznaje się do przeczytania, 3. Fundamentem, 4. bardzo/zawstydzająco, wahają się w granicach/określa się je na, rocznie, 5. podatku VAT/VAT-u

ZADANIE 11

statystyki, republika, manifest, inicjator, poziom, deklaracja